

Методичні рекомендації
щодо проведення “Дня цивільного захисту”
в загальноосвітніх
та професійно-технічних навчальних закладах

Дуброва Н.Й., Осипенко С.І., Іванов А.В.

Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах
(Лист від 22.06.2011 № 1.4/18-2005)

1. Загальні положення

Відповідно до статті 34 Закону України «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» всі категорії населення зобов'язані вивчати основні способи захисту від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, прийоми надання першої медичної допомоги потерпілим, правила користування засобами захисту, а також дотримуватися заходів безпеки.

На виконання положень Закону відповідно до наказу МНС від 23 квітня 2001 року № 97 «Про затвердження порядку здійснення підготовки населення на підприємствах, в установах та організаціях до дій при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 червня 2001 року за № 481/5672 та наказу МОН від 03.09.2009 № 814 "Про Положення про Функціональну підсистему “Освіта і наука України” єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру" передбачено теоретичне і практичне навчання населення, у тому числі учнівської молоді, діяти в разі виникнення надзвичайних та несприятливих побутових і нестандартних ситуацій.

Вимоги Закону, інших нормативно-правових актів та організаційно-розпорядчих документів реалізуються за допомогою державних стандартів базової і повної середньої освіти, навчальних програм предметів «Основи здоров'я» «Захист Вітчизни», якими передбачено вивчення учнями основ безпеки життєдіяльності та цивільного захисту в загальноосвітніх навчальних закладах та професійно-технічних навчальних закладах, які надають повну загальну середню освіту (далі – навчальні заклади).

Підсумком навчання учнів за навчальний рік є проведення у навчальних закладах «Дня цивільного захисту».

Методичні рекомендації визначають єдині підходи до організації та проведення практичного навчання з питань безпеки життєдіяльності та цивільного захисту учнів навчальних закладів.

Крім того, матеріали Методичних рекомендацій можуть застосовуватись працівниками установ та організацій, навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, які згідно з чинними нормативно-правовими актами організують та контролюють роботу навчальних закладів, а також надають

методичну допомогу керівництву і педагогічному складу в організації та проведенні цих заходів.

Метою «Дня цивільного захисту» є практичне відпрацювання учнями за їх віковими категоріями теоретичних знань та навичок, які отримані ними під час вивчення теорії з основ здоров'я, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту, а також досягнення злагодженості у роботі керівного, командно-начальницького та особового складу позаштатних формувань навчального закладу, педагогічного складу і учнів навчального закладу в цілому як об'єкта цивільного захисту при виконанні заходів щодо попередження та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру.

Основні завдання «Дня цивільного захисту»:

для учнів навчального закладу:

вироблення в учнів умінь, навичок правильно і чітко діяти у різних надзвичайних ситуаціях для захисту свого здоров'я та життя;

удосконалення теоретичних знань та практичних навичок під час захисту від наслідків надзвичайних ситуацій;

практична перевірка вміння учнів користуватися засобами індивідуального захисту, тренування у виконанні нормативів з використання індивідуальних засобів захисту, вміння виготовляти найпростіші засоби захисту органів дихання, надавати першу медичну допомогу;

формування і розвиток високих морально-психологічних якостей: мужності, відваги, витримки, ініціативи та кмітливості, взаємної виручки, постійної готовності виконати завдання цивільного захисту;

виховання впевненості в ефективності заходів, що проводить цивільний захист;

для педагогічного складу та працівників навчального закладу:

пропаганда передового досвіду організації навчання з цивільного захисту і безпеки життєдіяльності та професійної майстерності учителів, які викладають ці питання;

відпрацювання питань Програми загальної підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях, порядку дій адміністративно-господарського персоналу відповідно до календарного плану основних заходів навчального закладу при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій, що прогнозуються;

формування практичних навичок при діях за командами, розпорядженнями, сигналами, повідомленням про надзвичайні ситуації;

участь у проведенні комплексу робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, евакуаційних, протипожежних та медико-санітарних заходів.

для начальника цивільного захисту навчального закладу, його заступника:

аналіз даних про стан, який може виникнути під час надзвичайної ситуації;

навчання практичному прийняттю найбільш доцільних рішень у відповідності до обстановки, яка виникає;

вміння своєчасно доводити завдання до виконавців та здійснювати контроль за її виконанням.

для навчального закладу в цілому як об'єкта цивільного захисту:

досягнення злагодженості у діях всього колективу навчального закладу, направлених на унеможливлення та зменшення людських і матеріальних втрат шляхом виконання заходів за планом дій щодо запобігання і реагування на надзвичайні ситуації різного походження.

Практична спрямованість заходів, що проводяться протягом «Дня цивільного захисту», повинна носити характер змагань, викликати певний інтерес учнів, спонукати їх до поглиблення знань з цивільного захисту та здобуття практичних навичок захисту від наслідків надзвичайних ситуацій.

2. Підготовка «Дня цивільного захисту»

День цивільного захисту в навчальних закладах проводиться без порушення навчального процесу в кінці навчального року, коли добігає кінця вивчення навчальних предметів: «Захист Вітчизни», «Основи здоров'я», що вивчають питання цивільного захисту та безпеки життєдіяльності.

Для підвищення активності учасників «Дня цивільного захисту» та досягнення максимального виховного ефекту цей день має бути насиченим практичними заходами та може проходити у вигляді змагань за звання «Кращий клас з цивільного захисту»».

Підготовка до «Дня цивільного захисту» у навчальному закладі починається заздалегідь і містить такі заходи:

- розроблення та своєчасне доведення до виконавців наказу про підготовку та проведення «Дня цивільного захисту», інших розпорядчих, плануючих та навчальних документів;
- уточнення, а за необхідності, доопрацювання всіх документів щодо плану дій при надзвичайних ситуаціях, плану реагування на надзвичайні ситуації;
- детальне планування майбутнього виконання усього комплексу заходів «Дня цивільного захисту»;
- вивчення керівним та іншим персоналом у об'ємі, що їх стосується, нормативно-правових документів у сфері цивільного захисту та планів навчального закладу як об'єкта цивільного захисту з їх реалізації;
- розгляд на засіданні педагогічної ради завдання педагогічного колективу з підготовки та проведення «Дня цивільного захисту»;
- активізацію пропаганди цивільного захисту через стіннівки, радіовузол, демонстрації науково-популярних та хронікально-документальних фільмів з цієї тематики, оновлення наочної агітації, обладнання тематичної виставки тощо;
- удосконалення навчально-матеріальної бази навчального закладу;
- цілеспрямовану роботу щодо вдосконалення навчання учнів за відповідними навчальними програмами.

Основними організаційно-розпорядчими та плануючими документами з підготовки та проведення "Дня цивільного захисту" є:

наказ керівника навчального закладу про підготовку та проведення “Дня цивільного захисту” (додаток 1);

план підготовки до проведення "Дня цивільного захисту" в навчальному закладі (додаток 2);

план проведення „Дня цивільного захисту”(додаток 3);

сценарії заходів на теми захисту населення від надзвичайних ситуацій, сценарії сюжетно-рольових ігор з моделюванням життєвих ситуацій, радіогазети «Знати, вміти», класних уроків в День цивільного захисту, тематичних класних годин, вікторин з цивільного захисту тощо;

план дій при надзвичайних ситуаціях;

наказ керівника навчального закладу про підсумки проведення “Дня цивільного захисту”(додаток 4);

план усунення виявлених недоліків під час проведення “Дня цивільного захисту”.

Розроблення проекту наказу та основних плануючих документів покладається, як правило, на начальника штаба - спеціально призначену особу с питань цивільного захисту (далі – особа з питань ЦЗ).

Наказ керівника навчального закладу - начальника цивільного захисту про підготовку та проведення “Дня цивільного захисту” розробляється з урахуванням вимог нормативних документів МОНсім'ямолодь, методичних вказівок МНС або його територіальних підрозділів та наказу начальника управління (відділу) освіти міста (району).

У наказі повинні бути визначені:

мета;

термін проведення “Дня цивільного захисту”;

склад учасників;

відповідальні організатори,

інші питання, що належать до завдань проведення Дня цивільного захисту

З виданням та доведенням до виконавців вимог наказу про підготовку та проведення "Дня цивільного захисту" починається безпосереднє планування його заходів.

Для повного охоплення плануванням всіх заходів, які повинні бути відпрацьовані під час проведення «Дня цивільного захисту», необхідно передбачити виконання навчально-методичних та практичних заходів:

тематичні класні години, класно-групові заняття, семінари, бесіди, вікторини, відкриті уроки з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, навчальні екскурсії до аварійно-рятувальних служб, начальних закладів та установ МНС;

огляди-конкурси, радіогазети, стінна преса, демонстрація відеофільмів та презентацій, виставки,

спортивні змагання, естафети, тренування,

навчально-практичний тренінг з евакуації учасників навчально-виховного процесу з приміщень навчального закладу.

Плани підготовки та проведення "Дня цивільного захисту" розробляються особою з питань ЦЗ, відповідальною за проведення «Дня цивільного захисту», з залученням членів оргкомітету, та затверджуються керівником навчального закладу - начальником цивільного захисту.

У планах визначаються підготовчі заходи, заходи, які виконуються при проведенні "Дня цивільного захисту", їх послідовність, час, місце, відповідальні виконавці та термін виконання.

Головна умова успішного проведення "Дня цивільного захисту" - його насиченість практичними заходами в дусі змагань, що викликають жвавий інтерес в учнів і сприяють поглибленню знань і придбанню практичних навиків, передбачення необхідних заходів для безпеки учасників і медичного контролю.

При плануванні заходів "Дня цивільного захисту" учнів навчального закладу доцільно поділяти на три вікові групи: I група — 2-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, II група — 5-9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, III група — 10-11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів та учні професійно-технічних навчальних закладів.

Прив'язка заходів, що проводяться у "День цивільного захисту" деталізується за віковими групами та термінами виконання та відображається у Плані проведення "Дня цивільного захисту".

3. Проведення "Дня цивільного захисту" в загальноосвітньому, професійно-технічному навчальному закладі

За добу до проведення "Дня цивільного захисту" на інформаційному стенді навчального закладу вивішується оголошення про час проведення кожного заходу і відповідальні особи за їх виконання.

Цей день в навчальних закладах повинен бути святом, а насиченість програми його проведення дає можливість учням ще в стінах навчального закладу готувати себе до самостійного життя і правильно діяти в умовах виникнення надзвичайних ситуацій.

У день проведення "Дня цивільного захисту" перед початком занять за розкладом (перед першим уроком першої зміни) весь постійний склад і учні вишиковуються на лінійку, а керівник навчального закладу оголошує про початок "Дня цивільного захисту".

Тривалість лінійки, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин.

Якщо лінійку до початку уроків повести неможливо, то про початок "Дня цивільного захисту" оголошується по шкільному радіо.

Під час проведення лінійки посадові особи, учні та запрошені до заходу гості виступають з промовами з нагоди "Дня цивільного захисту".

По закінченню лінійки працівники та учні розходяться по класах для проведення навчальних занять за розкладом і планом "Дня цивільного захисту".

На початку першого уроку класні керівники (класоводи) своєчасно доводять до учасників перелік заходів, в яких вони беруть участь, їх зміст та місце і час проведення.

Під час проведення першого уроку для проведення бесід з учнями (15-20 хвилин) до класу можуть бути запрошені представники відділу з питань надзвичайних ситуацій міста (району) та курсів цивільної оборони, управління (відділу) освіти і науки, молоді та спорту, шефів, ветеранів, громадськості, а також за бажанням батьків учнів.

На цей день розкладом уроків бажано передбачити опрацювання підсумкових тем програм з питань основ здоров'я, безпеки життєдіяльності, цивільного захисту у вигляді відкритих уроків для кожної вікової групи.

У класах, де відпрацьовані всі теми програми, учні беруть участь у заходах «Дня цивільного захисту» й отримують необхідну теоретичну та практичну підготовку до дій в умовах надзвичайних ситуацій.

Усі інші уроки проводяться відповідно до розкладу занять з виконанням практичних та навчально-методичних заходів згідно з Планом проведення “Дня цивільного захисту”.

Навчально-методичними заходами в „День ЦЗ” можуть бути:

Перша вікова група:

- тематичні класні години;
- вікторини з основ цивільного захисту та безпеки життєдіяльності;
- рольові ігри з основ здоров'я та безпеки життя;
- змагання, до програм яких включаються від одного до декількох завдань, вправ щодо руху з нескладними перешкодами, з розпізнання небезпечних явищ та подій;
- подорожі в „Країну дорожніх знаків”;
- малювання на тему небезпечних або нестандартних життєвих ситуацій;
- театралізовані покази про безпечну поведінку на вулиці та вдома;
- перегляд відео матеріалів, що висвітлюють питання надзвичайних ситуацій;
- відпрацьовуються дії по класах за сигналами оповіщення та повідомленнями штабу цивільного захисту школи.

Основною умовою проведення практичних заходів з учнями молодших класів повинно бути те що вони, як правило, відпрацьовуються без поспіху, під керівництвом своїх вчителів до початку загальношкільних заходів.

Друга вікова група:

- виховні години з питань безпеки життєдіяльності;
- вікторини з основ цивільного захисту та безпеки життєдіяльності;
- відкриті уроки,
- змагання, естафети;
- тести на теми життєвих ситуацій,
- ігри з правил дорожнього руху;
- рольові ігри з основ безпеки життя;
- про пожежну безпеку „Що ми знаємо про вогонь?”;
- оформлення фотовітрин, альбомів із накопиченими матеріалами;
- випуск стінних газет, що розповідають про заходи цивільного захисту.

Третя вікова група:

- семінари з обговоренням підготовлених рефератів;
- практичні заняття з вирішення ситуаційних завдань;
- вікторини з цивільного захисту;
- Брейн-ринги;
- змагання з виконання нормативів з цивільного захисту,
- спортивні естафети;
- проведення командних змагань за програмою "Школи безпеки".

Для поглибленого вивчення факторів, що можуть спричинити надзвичайні ситуації, на уроках фізики, хімії, астрономії, географії, біології тощо у цей день активно використовуються міжпредметні зв'язки, а саме, проводяться:

- на уроках малювання - конкурси малюнків про допомогу при стихійних лихах, аваріях і катастрофах;
- на уроках праці – виготовлення найпростіших засобів захисту дихання (протипилових тканинних масок, ватно-марлевих пов'язок тощо);
- на уроках з гуманітарних предметів обговорюються художні твори та історичні події, у яких висвітлюється тема надзвичайних ситуацій.

Учні старших класів можуть бути залучені до підготовки та проведення занять з основ безпеки життя у початкових класах, суддівства вікторин і естафет у молодших і середніх класах, а також - до проведення заходів з підготовки, озвучення радіогазети "Знай і умій" та ведення інших змістових радіопередач під час перерв.

За рішенням керівника навчального закладу з учнями третьої вікової групи можуть проводити екскурсії до підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, відвідувати захисні споруди та знайомити з організацією цивільного захисту одного з підприємств району (міста).

Крім того, усі учні прослуховують радіосигнал оповіщення цивільного захисту про надзвичайну ситуацію і спільно діють наприкінці уроків щодо його практичного відпрацювання. При цьому виконується умова, що учні молодших класів ці заходи відпрацювали раніше, без поспіху, під керівництвом своїх вчителів і на момент проведення загального тренування з ними підбили підсумки і закінчили заняття.

У «День цивільного захисту» проводяться конкурсні огляди наочної агітації (стінгазети, фотомонтажі, листівки, плакати) з тематики цивільного захисту, наприклад «Захист людини у надзвичайних ситуаціях», «Дії учнів при надзвичайних ситуаціях» та інші теми.

Наочна агітація готується заздалегідь, у підготовчий період, а також під час уроків малювання та уроків праці (конкурсні малюнки, вироби простіших засобів захисту тощо).

В ході «Дня цивільного захисту» з керівним, командно-начальницьким складом, педагогами та учнями в межах їх компетентності можуть проводитися згідно з Планом проведення «Дня цивільного захисту» практичні заходи об'єктового

тренування за підтримки територіальних відділів з питань надзвичайних ситуацій:
перевірка готовності захисних споруд (за їх наявності);
відпрацювання практичних дій відповідно до Плану дій щодо запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;
відпрацювання дій за ввідними можливих надзвичайних ситуацій;
відпрацювання прийомів користування засобами індивідуального захисту;
проведення протипожежних, світломаскувальних заходів, заходів з герметизації та евакуації;
зnezаражування територій, будинків, майна;
проведення евакуаційних заходів.

Проведення навчальної евакуації педагогічних працівників і учнів здійснюється, як правило, наприкінці останнього уроку.

Закінчується «День цивільного захисту» підведенням його підсумків.

На основі особистих спостережень за діями учнів і педагогічного складу, а також доповідей членів оргкомітету голова оргкомітету - начальник штабу цивільного захисту підводить підсумки виконання запланованих заходів і готує звіт про проведення «Дня цивільного захисту» в навчальному закладі.

В підсумковій частині звіту визначаються ступінь досягнення мети, вирішення завдання «Дня цивільного захисту», дається оцінка діям учасників, визначаються переможці проведених заходів.

За результатами звіту складається наказ керівника навчального закладу, у якому висвітлюються загальні результати, виявлені недоліки, переможці та активні учасники нагороджуються призами, грамотами, подяками, сувенірами.

У визначений час керівник навчального закладу проводить розбір «Дня цивільного захисту» на педагогічній раді навчального закладу.

Після загального розбору класні керівники на виховній годині у кожному класі підводять підсумки проведення змагань і конкурсів, здачі нормативів, аналізують роботу учнів у цей день, відзначають тих, які домоглися успіхів при виконанні заходів «Дня цивільного захисту».

За результатами проведення «Дня цивільного захисту» в навчальному закладі можуть бути розроблені практичні заходи з усунення виявлених недоліків з питань цивільного захисту, внесені необхідні зміни в план роботи навчального закладу, навчальні програми підготовки постійного складу навчального закладу до дій у надзвичайних ситуаціях.

Додаток 1
до Методичних рекомендацій
щодо проведення “Дня цивільного
захисту” в загальноосвітніх
та професійно-технічних навчальних
зкладах

Найменування навчального закладу

НАКАЗ

« ___ » _____ 20__

м. _____

№ _____

Про підготовку та проведення
“Дня цивільного захисту”

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 3 вересня 2009 року № 814 «Про Положення про Функціональну підсистему “Освіта і наука України” єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру” та з метою практичного відпрацювання учнями за їх віковими категоріями теоретичних знань та навичок з питань цивільного захисту

НАКАЗУЮ:

1. “ _____ ” _____ 20__ р. провести “День цивільного захисту”.
2. Призначити відповідальним за підготовку і проведення «Дня цивільного захисту» заступника директора з навчально-виховної роботи, начальника штабу цивільного захисту _____.
3. Головними завданнями “Дня цивільного захисту” вважати:
 - удосконалення педагогічним колективом та учнями теоретичних знань і практичних навичок щодо дій в умовах надзвичайних та екстремальних ситуацій;
 - практичну перевірку здатності учнів діяти за сигналами оповіщення цивільного захисту,
 - користуватися засобами колективного та індивідуального захисту;
 - навчання керівного та командно-начальницького складу цивільного захисту навчального закладу з організації та проведення заходів цивільного захисту.
4. До участі в “Дні цивільного захисту” навчального закладу залучити весь постійний склад працівників та учнів.
5. Призначити:
 - організаційний комітет з проведення “Дня Цивільного захисту” у складі:
 - голова комітету:

заступник директора з навчально-виховної роботи _____;
 заступник голови:

_____;

члени комісії:

учитель з предмету "Захист Вітчизни" _____;

учитель фізичної культури _____;

голова учнівського комітету _____;

підкомісія з проведення змагань та конкурсів:

голова підкомісії _____;

члени підкомісії _____;

_____.

6. Оргкомітету:

до "_____" _____ 20__ р. розробити План підготовки "Дня цивільного захисту";

до "_____" _____ 20__ р. разом з головою підкомісії розробити суддівську документацію.

7. Заступнику директора з господарської частини _____ до "_____" _____ 20__ р. забезпечити проведення заходів "Дня цивільного захисту" необхідним майном та підготувати навчально-матеріальну базу.

8. Класним керівникам у період до "_____" _____ 20__ р. ознайомити учнів із правилами безпеки під час проведення "Дня цивільного захисту".

8. Наказ оголосити колективу навчального закладу – працівникам та учням.

9. Контроль за виконанням цього наказу покласти на _____, особу, відповідальну за цивільний захист.

Директор навчального закладу,
 начальник цивільного захисту

 підпис, ініціали, прізвище

до Методичних рекомендацій
щодо проведення “Дня цивільного захисту” в загальноосвітніх та
професійно-технічних навчальних закладах

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи –
начальник цивільного захисту

" ____ " _____ 200_ р.

ПЛАН (ОРІЄНТОВНИЙ)
підготовки “Дня цивільного захисту”
школи № ____ м. _____

№ пп	Заходи	Термін проведення	Відповідальні	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5
1	Переглянути та доповнити у разі необхідності Плани дій при надзвичайних ситуаціях, реагування на надзвичайні ситуації та інші документи з питань цивільного захисту школи	до 18.04	начальник штабу ЦЗ (НШ ЦЗ).	
2	Вивчити з адміністрацією школи, керівниками формувань і служб та працівниками у межах їх компетенції, нормативні, розпорядчі та плануючі документи з питань цивільного захисту	18.04	Директор – начальник цивільного захисту (НЦЗ), НШ ЦЗ	
3	Розглянути на службовій нараді стан цивільного захисту школи та завдання щодо підготовки Дня цивільного захисту	19.04	НШ ЦЗ	

4	Вирішити питання щодо надання інструктивно-методичної допомоги у підготовці та проведенні "Дня цивільного захисту " з боку курсів цивільної оборони. Визначити склад запрошених на захід	до 20.04	НЦЗ, навчальною частиною	
5	Провести інструктивно-методичні заняття з членами оргкомітету школи та головою підкомісії з підготовки суддівської документації з різних змагань та конкурсів	до ____	НЦЗ, НШ ЦЗ, вчителі фізкультури, предмета «Захист Вітчизни», голова підкомісії	
6	Організувати контроль за якістю підготовки занять і тренувань з питань цивільного захисту та БЖД в 1-11 класах		НЦЗ, зав. навчальною частиною	
7	Завершити навчання працівників навчального закладу за програмами підготовки до дій у надзвичайних ситуаціях		НЦЗ, зав. навчальною частиною	
8	Підготувати матеріальну базу для проведення військово-спортивної естафети		учителі фізкультури, предмета «Захист Вітчизни» заступник з адміністративно-господарської роботи (АГР)	
9	Підготувати до змагань спортивний майданчик		Учитель фізкультури	
10	Організувати заняття і тренування з програм ЦО, відпрацювання нормативів		кл. керівники, учителі з предмета «Захист Вітчизни», НШ ЦЗ, заступник директора з АГР	
11	Оновити стенди, куточки цивільного захисту		НШ ЦЗ, класні керівники	

12	Підготувати План проведення «Дня цивільного захисту»		НЦЗ, НШ ЦЗ голова оргкомітету, голова члени оргкомітету	
13	Спланувати виготовлення найпростіших засобів захисту органів дихання, заготовити матеріали для їх виготовлення		Класні керівники	
14	Розробити суддівські документи для проведення конкурсів, естафет тощо		Голова та члени підкомісії	
15	Підготувати та організувати випуск радіогазет при підготовці і проведенні «Дня цивільного захисту»		НШ ЦЗ, класні керівники	
16	Організувати показ відеофільмів з напрямку цивільного захисту		НШ ЦЗ	
17	Випустити стінні газети, присвячені «Дню цивільного захисту»		Класні керівники	
18	Провести підготовку до проведення відкритих уроків з цивільного захисту		Учителі, викладачі	
19	Спланувати і підготувати необхідну тематику для проведення занять в «День цивільного захисту» з різних предметів		Директор, заступники директора з навчально-виховної роботи	
20	Організувати виставку літератури з питань цивільного захисту в шкільній бібліотеці.		Заступник директора з навчально-виховної роботи, завідувач бібліотеки	

Голова оргкомітету,
начальник штабу цивільного захисту школи

підпис, прізвище, ініціали

до Методичних рекомендацій
щодо проведення “Дня цивільного захисту” в загальноосвітніх та
професійно-технічних навчальних закладах

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор школи –
начальник цивільного захисту

_____ 200_ р.

ПЛАН (ОРІЄНТОВНИЙ)
проведення “Дня цивільного захисту”
школи № ____ м. _____

Термін	Навчальні питання	Зміст заходу	Дії керівника “Дня цивільного захисту”	Дії помічників	Дії учнів
8.00 – 8.30	Проведення загальношкільної лінійки.	Учні, постійний склад шикуються на шкільну лінійку.	Відкриває і веде згідно зі сценарієм шкільну лінійку.	Допомагають НЦЗ, готує виступаючих	
8.35 – 9.40	Зустрічі учнів з ветеранами ЦЗ	Розповіді ветеранів з історії та сучасності ЦЗ	Бере участь, контролює хід зустрічі учнів з ветеранами.	Бере участь, організовує зустрічі школярів із ветеранами.	
9.40 – 9.55	Розгортання пункту видачі ЗІЗ.	Відпрацювання порядку розгортання пункту видачі ЗІЗ	Віддає наказ на розгортання пункту видачі ЗІЗ.	Контролює хід розгортання пункту видачі ЗІЗ	
9.40 – 9.55	Радіогазета “Знати й уміти”	Газета розповідає про стан підготовки з питань ЦЗ в закладі.		Організують та контролюють матеріали для радіогазети.	

Термін	Навчальні питання	Зміст заходу	Дії керівника “Дня цивільного захисту”	Дії помічників	Дії учнів
9.55 – 10.25	Видача засобів захисту	Видача засобів захисту учням і працівникам	Віддає наказ на видачу засобів захисту працівникам і учням	Контролюють хід видачі ЗІЗ	Отримують ЗІЗ
10.45 – 11.30	Відкриті уроки з предметів	Відкриті уроки з різних предметів за тематикою, пов’язаною з питаннями ЦЗ.	Контролює хід проведення відкритих уроків у різних класах.	Згідно зі вказівками директора, контролює хід відкритих уроків.	
11.30 – 11.55	Виготовлення простіших засобів захисту органів дихання. Вікторини.	Вікторини в молодших класах.	По класах перевіряє хід виготовлення простіших засобів захисту та проведення вікторин	У молодших класах перевіряє хід проведення вікторин.	Молодші класи – виготовлення простіших ЗІЗ, старші класи - заняття за розкладом
11.55 – 12.25	Огляд стінних газет			Керують роботою комісії з визначення кращої стін. газети.	
12.30- 14.00	Дії за ввідною	Дії за ввідною № 1. Аварія на підприємстві з викидом СДОР	Надає команду на оповіщення “Загроза хімічного зараження”	НШ ЦЗ організовує, контролює хід оповіщення.	Здійснюють заходи захисту згідно з планом
12.30 – 12.45			Підведення підсумків “Дня Цивільного захисту” з першою віковою групою, нагородження	Підводять підсумки “Дня ЦЗ” з першою віковою групою	

Термін	Навчальні питання	Зміст заходу	Дії керівника “Дня цивільного захисту ”	Дії помічників	Дії учнів
			переможців		
13.00-13.30	Проведення навчальної евакуації	Дії за ввідною № 2, виконання евакуаційних заходів	Подає ввідну № 2 “Пожежа в навчальному закладі” та наказ на проведення повної евакуації з приміщення	Організовує та контролює хід евакуації	Згідно з планом, евакуюються з приміщення
13.30 – 14.30	Здача нормативів, проведення конкурсів, змагань	Військово-спортивна естафета, здача нормативів тощо	Контролює хід проведення	Організують та контролюють проведення військово-спортивної естафети, здачу нормативів ЦЗ, конкурсів тощо	Беруть участь у змаганнях
14.30-15.00	Підведення підсумків “Дня Цивільного захисту”	Проведення підсумкової лінійки, нагородження переможців	Підводить підсумки проведених заходів, нагороджує переможців, оголошує підсумковий наказ.	Готує проект наказу про підсумки проведення «Дня Цивільного захисту»	

Голова оргкомітету,
начальник штабу цивільного захисту

підпис, прізвище, ініціали

до Методичних рекомендацій
щодо проведення "Дня цивільного захисту"
в загальноосвітніх та професійно-
технічних навчальних закладах

Найменування навчального закладу

НАКАЗ

м. _____

№ _____

Про підсумки
проведення "Дня ЦЗ"

Відповідно до Плану основних заходів з підготовки цивільного захисту школи у 200__ році та наказу від "__" 200__ р. № _____ «Про підготовку та проведення «Дня цивільного захисту» у період з "__" по "__" _____ проведено роботу з підготовки та проведення "Дня цивільного захисту" в школі.

Згідно з планом в ході «Дня цивільного захисту» проведено ряд практичних заходів за планом комплексного об'єктового тренування, навчально-методичних заходів, а також тренувань, змагань, естафет тощо.

До проведення заходів «Дня цивільного захисту» залучались весь постійний склад і учні школи.

Усі передбачені планом заходи в основному виконано.

За планом комплексного об'єктового тренування були відпрацьовані дії за _____ ввідними в умовах надзвичайних ситуацій.

Особовий склад штабу ЦЗ, комісії з НС, інший персонал і учні школи за ввідними діяли в цілому організовано, а основні заходи виконані у встановлений нормативний час.

В кращий бік відмічаються злагоджені дії _____ групи (керівник _____).

Учасники тренування дотримувались правил безпеки, але були деякі порушення, зокрема, недостатньо організовано і вчасно евакуювались _____, _____ класи, учні _____ класів вийшли з приміщення школи без вчителів. Не всі учні мали ватно-марлеві пов'язки.

Школа недостатньо забезпечена засобами індивідуального захисту та речовинами для захисту від сильнодіючих отруйних та інших хімічно небезпечних речовин.

В ході проведення усної вікторини з питань ЦЗ гарну активність і знання показали учні:

2-А класу (класний керівник _____);

3-А класу (класний керівник _____);

Активну участь у конкурсі плакатів та творів прийняли учні __ кл. (кл. керівники _____, _____, _____).

Старання та творчий підхід до виконання заходів плану Дня Цивільного захисту виявили викладачі _____, _____, _____, технічний персонал _____ та учні _____ школи.

Достатньо повний та змістовний матеріал для фотогазети зібрано шкільними фотокореспондентами (_____).

Загальні висновки:

Працівники і учні школи усвідомлюють важливість завдань ЦЗ. Підготовка з цивільного захисту в школі на задовільному рівні.

На підставі вищезазначеного

НАКАЗУЮ:

1. Мету "Дня цивільного захисту " вважати досягнутою, а його завдання - виконаними.

2. Комплексне об'єктове тренування оцінити "задовільно"

3. Начальнику штабу ЦЗ до _____ 200__ р. підвести підсумки роботи всіх органів управління, формувань та підготувати проект плану усунення виявлених в ході Дня цивільного захисту недоліків.

4. Класним керівникам до _____ 200__ г. провести розбір дій учнів в ході Дня ЦЗ і комплексного об'єктового тренування.

5. За сумлінне відношення до підготовки та проведення Дня цивільного захисту і комплексного об'єктового тренування нагородити грамотою _____:

6. За досягнуті показники при проведенні усної вікторини та в змаганнях з ЦЗ нагородити грамотами:

- за перше місце - _____ клас;

- за друге місце - _____ клас;

- за третє місце - _____ клас.

7. За кращу стінгазету нагородити грамотою - _____ клас.

8. За особистий внесок в підготовку та проведення „Дня Цивільного захисту ” оголосити подяку:

- класному керівникові - _____ класу:

- класному керівникові - _____ класу:

9. За сумлінне виконання заходів під час проведення „Дня Цивільного захисту» оголосити подяку _____ учням:

10. Продовжувати роботу з підготовки колективу до дій у надзвичайних ситуаціях згідно з Планом розвитку і удосконалення цивільного захисту школи на період _____ р.р., відповідальні _____.

11. До _____ ужити заходів щодо покращення матеріально-технічного забезпечення, відповідальні _____.

12. Звернути увагу вчителів _____ на посилення відповідальності за навчання дітей діям в умовах НС.

14. Наказ довести до всього постійного складу та учнів школи у частині, що їх стосується..

15. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор школи,
начальник цивільного захисту

підпис,